

HEUVELRUG
SPORT INITIATIEF

HSI

BELEIDSPLAN SPORT

2013 - 2020

4 februari 2013

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Sportnota 'Sport in Beeld' 2008
3. Hoofdlijnen voor het sportbeleid 2013 – 2020
  - 3.1. Sportbeoefening meer middel dan doel.
  - 3.2. Samenwerkingsverbanden.
  - 3.3. Sportverenigingen leren op eigen benen te staan.
4. Specifieke doelen voor het HSI sportbeleid 2013 – 2020
  - 4.1. HSI faciliteert verenigingen.
  - 4.2. HSI ondersteunt sportevenementen.
  - 4.3. Elke sportvereniging een combinatiefunctionaris.
  - 4.4. Sport-in-de-breedte ontwikkelen.
  - 4.5. Facilitaire zaken bundelen.
5. Positie en structuur van HSI
6. Opstelling van HSI naar de gemeente

Bijlage: ledenaantallen sportclubs 2012

1. Inleiding

HSI zet in dit plan haar beleid uiteen voor de periode 2013 – 2020.

Al eerder heeft HSI een beleidsstuk opgesteld. Dat is aangeboden aan de gemeente en verwerkt in de sportnota 'Sport in Beeld' (2008). Deze nota is grotendeels uitgevoerd. Dit proces van samenwerking is succesvol gebleken. Het heeft een positieve beeldvorming opgeleverd van de sport binnen de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

2. Sportnota 'Sport in Beeld' 2008.

'Sport in Beeld' was vooral geschreven om historisch gegroeide verschillen te overbruggen. Begin 2013 vindt een evaluatie plaats van dit sportbeleid. HSI pleit ervoor dat de uitgezette lijnen die in deze nota zijn neergelegd gehandhaafd blijven. Het gaat hierbij met name om het beleid met betrekking tot de accommodaties en de harmonisatie van de tarieven.

3. Hoofdpijnen voor het sportbeleid 2013 – 2020.

Sport is een belangrijk bindmiddel in de samenleving. Het is voor die samenleving belangrijk om te weten welk sportbeleid HSI op langere termijn voorstaat. Daarom gaan we bewust uit van een horizon die verder gaat dan de zittingsperiode van de gemeenteraad.

3.1. Sportbeoefening meer middel dan doel.

Steeds meer erkennen de sportverenigingen dat naast de gelegenheid geven tot sportbeoefening andere rollen voor hen zijn weggelegd. Sport wordt meer gezien als een middel om ook andere doelen na te streven en is niet uitsluitend een doel op zichzelf.

Een opmerking is hier op zijn plaats: sport wordt in belangrijke mate gedragen door de inzet, in tijd en capaciteit, van vrijwilligers. Zij vormen een bindende factor voor een optimale sportbeoefening.

Sport die ingezet kan worden in de samenleving bij thema's als bewegingsonderwijs, gezondheidsverbetering, welzijnsbevordering van jong en oud alsmede sociale interactie tussen jong en oud.

Verder zal de sport, meer dan nu het geval is, aandacht besteden aan gehandicaptensport en allochtonen en deze sportbeoefening verder vorm geven.

Recente ontwikkelingen (geweldsincidenten in de sport) vragen ook om een mentaliteitsverandering. De sport kan bijdragen in gedragsopvoeding in die zin dat sportiviteit betrachten belangrijker is dan resultaatgericht winnen en verliezen.

3.2. Samenwerkingsverbanden.

De sportverenigingen zien in toenemende mate mogelijkheden in samenwerking.

Enerzijds in samenwerking tussen verenigingen onderling, anderzijds in samenwerking van sportverenigingen tussen de dorpen onderling binnen de gemeente.

Een samenwerking die zich kenmerkt doordat gezocht zal moeten worden naar andere organisatievormen binnen de sport en de verenigingen, het organiseren van netwerken waarbinnen kennis delen en het van elkaar leren essentieel is.

3.2.1. Tussen verenigingen onderling.

Samenwerking met andere sportverenigingen wordt steeds vaker gezocht, zowel met gelijksoortige als niet gelijksoortige sportverenigingen.

De voordelen van deze samenwerking worden vooral gezien op het vlak van het gezamenlijk gebruik van accommodaties en sportvelden.

Ook de bestuurskracht van een gezamenlijke of samenwerkende vereniging kan worden vergroot. Samenvoegingen en omni-structuren kunnen adequate vormen zijn voor kwetsbare en in hun voortbestaan bedreigde verenigingen.

Verder kan het inzetten van combinatiefunctionarissen doelmatiger plaatsvinden.

3.2.2. Tussen dorpen binnen of buiten de gemeente.

Een samenwerking tussen verenigingen hoeft niet beperkt te blijven tot het eigen dorp, maar kan ook regionaal (bijv. andere dorpen binnen en mogelijk ook buiten de gemeente) ingevuld worden. Zo'n samenwerking kan er toe leiden dat de kwaliteit van de sportbeoefening toeneemt (hogere indeling in competities en wedstrijden), gekwalificeerde trainers kunnen worden aangetrokken en combinatiefunctionarissen kunnen efficiënter worden ingezet.

3.3. Sportverenigingen leren op eigen benen te staan.

Verenigingen zien in dat afhankelijkheid van anderen steeds kwetsbaarder maakt.

Wet- en regelgeving wordt steeds ingewikkelder; het uitvoeren van het vergunningenbeleid eist meer deskundigheid en verantwoordelijkheid van sportbestuurders. Professionaliseren, bedoeld als kwaliteitsverbetering, zal de rode draad in dit proces moeten zijn.

Als het om de financiën gaat, raken sportverenigingen er steeds meer van doordrongen dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor een gezonde financiële huishouding zonder wezenlijke afhankelijkheid van de overheid. Echter veel overheidsregels verhinderen de verenigingen om zelf inkomsten te verwerven.

Het 'op eigen benen kunnen staan' biedt meer zekerheid voor een eigen bestaansrecht.

4. Specifieke doelen voor het HSI sportbeleid 2013 – 2020.

4.1. HSI faciliteert verenigingen.

Voorop blijft staan dat HSI de aangesloten verenigingen blijft faciliteren in hun belangenbehartiging naar de gemeente.

Daarnaast zal het verenigingen ondersteunen om zich op sportief gebied verder te professionaliseren.

HSI wil dit bereiken door het aanbieden van een uitdagende (top)sportcultuur. Hierbij te denken aan het breder inzetten van combinatiefunctionarissen, het ondersteunen van de jaarlijkse sportgala's en het inzetten van sportambassadeurs.

Ook kan de ondersteuning plaatsvinden door een brugfunctie te vervullen en een

vraagbaak te zijn voor verenigingen. Hierbij te denken aan het uitwisselen van draaiboeken die door verenigingen zijn opgesteld; kennis en ervaringen uitwisselen om te voorkomen dat verenigingen 'opnieuw het wiel uitvinden'.

4.2. HSI ondersteunt sportevenementen.

HSI juicht het toe dat tot 2020 binnen de gemeente 2 grotere sportevenementen worden georganiseerd. HSI zal van harte deze sportevenementen ondersteunen.

4.3. Elke sportvereniging een combinatiefunctionaris.

HSI zal zich in de komende jaren sterk maken voor de inzet van een combinatiefunctionaris voor elke sportvereniging.

De ervaringen met de huidige inzet van de combinatiefunctionarissen zijn zo waardevol gebleken, dat voortzetting ervan tot een gegarandeerde en kwalitatieve versterking van de sportbeoefening zal leiden.

4.4. Sport-in-de-breedte ontwikkelen.

Nederland groeit toe naar een samenleving waarbij het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven. Ontwikkelingen zijn erop gericht dat in 2016 tenminste 80% van de Nederlanders uit alle lagen van de (multiculturele) samenleving aan sport doet.

HSI ambieert op dit terrein dat de sport zich in de breedte verder ontwikkelt. Dat wil ze bereiken door:

- de sportverenigingen te stimuleren verdergaande samenwerking te organiseren met scholen zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs (besturen en/of directies), en BSO (buitenschoolse opvang).
- samenwerking aan te gaan met welzijnsafdelingen en (jeugd)buurtwerk binnen de gemeente (bijvoorbeeld met Welnuh).
- samenwerkingsverbanden aan te gaan met gezondheidszorginstellingen, verzorgingstehuizen en ouderenorganisaties. Hierbij te denken aan het opzetten van een beweegplan.
- Sportbeoefening voor gehandicapten en allochtonen verder te promoten.
- mee te werken aan het invoeren van sportbuurtcoaches.
- samen te werken met het bedrijfsleven door bedrijfssport te bevorderen of bedrijfscompetities te organiseren.

4.5. Facilitaire zaken bundelen.

HSI wil in de komende jaren de mogelijkheden onderzoeken om facilitaire zaken te bundelen en dit aan sportverenigingen aanbieden. Hierbij te denken aan ledenadministraties, financiële administraties, beheer van accommodaties en terreinen, bestuurlijke knowhow.

5. Positie en structuur van HSI.

HSI vertegenwoordigt de sport binnen de gemeente Utrechtse Heuvelrug als belangenbehartiger. Daartoe heeft het een convenant met de gemeente gesloten. HSI geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente: gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders, beleidsambtenaren.

HSI is tevens een platform voor onderlinge ontmoeting van sportbestuurders en samenwerking tussen verenigingen.

In dit verband wil HSI een brugfunctie naar sportverenigingen vervullen om kennis en ervaring uit te wisselen, informatie van anderen aan te bieden en bestuurlijk te faciliteren.

Daarnaast wil HSI een brug slaan naar andere maatschappelijke organisaties.

6. Opstelling van HSI naar de gemeente.

Sinds de oprichting van HSI en met het gezamenlijk optrekken in de sportnota Sport in Beeld (2008) heeft de samenwerking met de gemeente op een positieve en constructieve wijze plaatsgevonden. Het heeft een positieve beeldvorming opgeleverd van de sport binnen de gemeente Utrechtse Heuvelrug. HSI hecht er aan deze samenwerking voort te zetten.

In het verlengde hiervan ziet HSI en de sportwereld de volgende taken voor de gemeente:

1. De gemeente moet zich in breed opzicht facilitair opstellen naar de sport en de sportverenigingen. Zo zou de gemeente ervoor moeten zorgdragen dat andere beleidsterreinen worden geïncorporeerd met de sport, zoals welzijn, gezondheid, de buurt en het bewegingsonderwijs. Anders gezegd: voorkom versnippering op gebieden die raakvlakken vertonen met sport, vrije tijd en welzijn.
2. Aansluitend op het voorgaande vraagt de sport van de gemeente om een integraal gemeentebeleid te voeren en het voeren van een stabiel beleid.
3. De gemeente als overheidsinstantie is –ook over een periode van jaren- betrouwbaar en komt steeds zijn afspraken na.

In dit verband verwachten de sportverenigingen dat de gemeente de sportnota Sport in Beeld uit 2008 integraal blijft uitvoeren (buitensportregeling en tarieven voor binnensportaccommodaties). Tevens geldt dit voor het beleid en de in uitvoering genomen maatregelen rondom de combinatiefunctionarissen.

4. In de komende jaren treedt de gemeente in overleg met sportverenigingen of (hun) overkoepelende sportinstanties over het subsidie- en legesbeleid. In het verlengde van de bestaande ‘buitensportregeling’ is verder overleg wenselijk over de wijze en de tijdstippen waarop accommodaties en sportvelden -zoveel als mogelijk is- in eigen beheer kunnen komen van de sportverenigingen dan wel in beheer blijven bij de gemeente.
5. De gemeente mag als uitgangspunt hanteren, dat de sportverenigingen in de komende jaren geacht worden zowel in organisatorisch, als in financieel opzicht hun ‘eigen broek ophouden’. Dit vraagt van de gemeente dat zij naar de sport zich soepel en waar gewenst zich commerciëler opstelt. Belemmerende en onnodige

overheidsregels dienen te worden weggenomen.

ad 1:

De sportverenigingen zien een duidelijke rol voor de gemeente weggelegd in het faciliteren en stimuleren van de verenigingen op verschillende gebieden.

Het gaat hierbij om het faciliteren en stimuleren van:

- het gebruik van accommodaties;
- de jeugd om meer te bewegen en goed bewegingsonderwijs;
- landelijke visies en nieuwe ontwikkelingen vanuit de landelijke overheid;
- sportverenigingen om meer samen te werken, zowel lokaal als regionaal;
- mogelijkheden voor professionele ondersteuning van bestuur en management van sportverenigingen.

Om dit mogelijk te maken is een toereikend en gekwalificeerd ambtelijk apparaat noodzakelijk: één gekwalificeerde ambtenaar voor sport- en bewegingszaken en ontschotting van beleidsterreinen. Met dit laatste wordt voorkomen dat verschillende ambtenaren met overlappende beleidsterreinen op het gebied van jeugd, welzijn, vrije tijd & recreatie, sport, onderwijs en gezondheidszorg aan dezelfde doelstellingen werken. Ook de uitgifte en handhaving van vergunningen e.d. dient in dezelfde geest te geschieden.

ad 3:

De subsidie voor combinatiefunctionarissen vanuit de overheid is structureel.

De gemeente heeft zijn financiële steun voorlopig toegezegd.

In het kader van deze beleidsnota is de raad inmiddels overtuigd van de meerwaarde -en dus voortzetting- die de combinatiefunctionarissen hebben. Daar zijn goede redenen voor:

- De sportverenigingen ervaren de inzet van combinatiefunctionarissen als een daadwerkelijke en professionele ondersteuning van hun activiteiten. Een verdere uitbreiding, in aantal en kwaliteit, achten zij noodzakelijk in hun beleid naar zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid.
- De sportverenigingen verwachten dat zij nauwer gaan samenwerken met andere sectoren die zich in de Utrechtse Heuvelrug bezig houden met bewegen, sport en andere evenementen.
- Het invoeren van sportbuurtcoaches, waarvoor de rijksoverheid geld beschikbaar stelt, vormt een goede aanvulling op de regeling van de combinatiefunctionarissen, zoals de rijksoverheid dat bedoeld heeft. De gemeente moet zich daarvoor dan wel uitspreken.
- Denkbaar is dat er in de nabije toekomst een centrale stichting komt die alle sportieve en andere stimuleringsactiviteiten coördineert.

ad 4.

De evaluatie van de sportnota Sport in Beeld uit 2008 zien de sportverenigingen met belangstelling tegemoet.

In het verlengde van de nu bestaande 'buitensportregeling' zal met de gemeente

verder overleg plaatsvinden over de wijze en de tijdstippen waarop accommodaties en sportvelden -zoveel als mogelijk is- in (eigen) beheer kunnen komen van sportverenigingen dan wel in beheer blijven bij de gemeente.

Tenslotte willen de sportverenigingen met de gemeente een overleg voeren over het leges- en vergunningenbeleid. De sportverenigingen zouden graag zien dat zij voor bepaalde activiteiten een vrijstelling of ontheffing krijgen; ook in de aanvraagprocedure wordt een herziening gevraagd in die zin dat niet elke keer voor een activiteit een vergunning moet worden aangevraagd en verleend, maar met een doorlopende vergunning kan worden gewerkt.

ad 5:

Sportverenigingen zullen in organisatorisch opzicht verdergaand professionaliseren. Om dit proces op gang te brengen is hulp in de vorm van professionele ondersteuning en gerichte subsidie nodig. Vergelijk hierbij het proces rondom de regeling voor de combinatiefunctionarissen.

Bijlage: Ledenaantallen sportverenigingen 2012

Totaal gemeente Utrechtse Heuvelrug

	Aantal leden					Aantal Verenigingen
	<18	>55	Totaal	Bestuur	Vrijw.	
Amerongen - Overberg	730	223	1765	51	177	8
Doorn	1282	466	3643	50	463	12
Driebergen Rijnsburg	2818	2111	9164	115	902	16
Leersum	704	388	1360	32	203	6
Maarn - Maarsbergen	751	782	3253	60	130	12
Totaal gemeente Utrechtse Heuvelrug	6285	3970	19185	308	1875	54

	Dec-12	Dec-07	Ontwikkeling	
Badminton	262	237	25	
Basketbal	145	136	9	
Bridge	339	336	3	
Fietsen	665	850	-185	
Gym & turnen	872	873	-1	
Golf	2279	2373	-94	daling in lijn met landelijke trend
Hockey	2412	2208	204	stijging in lijn met landelijke trend
Korfbal	695	780	-85	SVMM korfbal opgeheven
Paardrijden	50	80	-30	
Rugby	362	242	120	
Schaken	45	50	-5	
Schietsen	142	157	-15	
Fitness	1438	1850	-412	daling in lijn met landelijke trend
Tafeltennis	89	77	12	
Tennis	3608	3996	-388	daling in lijn met landelijke trend
Voetbal	2543	2298	245	stijging in lijn met landelijke trend
Volleybal	360	335	25	
IJs en sceeler	1510	770	740	
Zwemmen	162	192	-30	
Diversen	1207	1574	-367	
Totaal	19185	19414	-229	

Aantallen zijn bij de verenigingen opgevraagd per december 2012. Met de totaalstellingen in dit overzicht is geen rekening gehouden dubbeltellingen van sporters die lid zijn van meer dan 1 vereniging.